

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a členiek senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobcu: **M. Č. B.- R.**, K.B. proti žalovanému: **Ministerstvo financií Slovenskej republiky**, Sekcia systému verejnej finančnej kontroly, Štefanovičova 5, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. MF/023050/2006-951 zo 14. septembra 2006, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 4. septembra 2009, č.k. 2S/94/2007-47, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 4. septembra 2009, č.k. 2S/94/2007-47, **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie žalovaného č. MF/023050/2006-951 zo 14. septembra 2006, **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** žalovanému na ďalšie konanie.

Žalobcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods.1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného uvedeného v záhlaví tohto rozsudku, ktorým ako odvolací orgán, podľa § 59 ods. 2 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „zák. č. 71/1967 Zb.“) odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil rozhodnutie Správy finančnej kontroly Bratislava č. I/119/210/2006 z 30. júna 2006, ktorým na základe zisteného porušenia finančnej disciplíny – § 10 ods.1 zákona NR SR č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „zák.č. 303/1995 Z.z.“) - ktoré sa podľa § 37 ods.3 zákona NR SR č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák.č. 523/2004 Z.z.“), posudzuje ako porušenie podľa § 31 ods.1 písm. a/ zák.č. 523/2004 Z.z. - žalobcovi podľa § 31 ods.9 zák.č. 523/2004 Z.z. v súlade s § 31 ods.3 zák.č. 523/2004 Z.z. bola uložená povinnosť :

- odvieť do štátneho rozpočtu Slovenskej republiky verejné finančné prostriedky použité v rozpore s určeným účelom vo výške 982 083 Sk v lehote do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia,
- zaplatiť penále vo výške 666 834 Sk v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia,
- dopočítať penále za obdobie od 10. mája 2006 vo výške 0,1% zo sumy, v ktorej došlo k porušeniu finančnej disciplíny, t.j. zo sumy 982 083 Sk do doby vrátenia finančných prostriedkov, najviac do výšky tejto sumy.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd sa stotožnil so skutkovým a právnym zistením žalovaného. Z obsahu pripojenej dokumentácie zistil, že žalobca zmenu zámeru využitia verejných prostriedkov vykonal bez náležitého zváženia akútnosti riešenia stavu telocvične, ktorú bolo v prvom rade potrebné zrekonštruovať a až následne uvažovať o nadstavbe. Skonštatoval, že použitie finančných prostriedkov na realizáciu nadstavby do 30.6.2004 v čase žiadosti o zmenu účelu použitia finančných prostriedkov bolo nereálne vzhľadom na rozsah takýchto prác, nutnosť zabezpečiť finančné prostriedky, prípravy

projektovej dokumentácie, vydanie stavebného povolenia, výberu dodávateľa a pod. Z tohto dôvodu považoval krajský súd konanie žalobcu za nesystematické a zmätočné, následkom čoho došlo z jeho strany k porušeniu rozpočtovej disciplíny, tak, ako to vo svojom rozhodnutí skonštatoval žalovaný. Krajský súd tiež uviedol, že pri preskúvaní napadnutého rozhodnutia nemohol brať do úvahy rozhodnutia v iných prípadoch, na ktoré žalobca v žalobe poukázal, nakoľko tieto neboli predmetom žaloby. Poukázal tiež na skutočnosť, že v posudzovanom prípade nemožno posudzovať porušenie finančnej disciplíny podľa § 10 zrušeného zákona č. 303/1995 Z.z., a to vzhľadom na ustanovenie § 37 ods.3 zák.č. 523/2004 Z.z.. V napadnutom rozhodnutí totiž žalovaný opiera svoje rozhodnutie o príslušné ustanovenie predpisu, podľa ktorého je potrebné daný stav posudzovať, a to ustanovenie § 31 ods.1 písm. a/ zák.č. 523/2004 Z.z.. Poukazovanie na okolnosť, že finančné prostriedky boli použité na riadny chod organizácie preto nebolo možné zohľadniť.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu v zákonnej lehote podal žalobca odvolanie, v rámci ktorého uviedol, že napadnutý rozsudok obsahuje nesprávne poučenie o opravnom prostriedku, a to s poukazom na ust. § 250ja ods.1 O.s.p., s tým, že dôvodom odvolania je skutočnosť, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvého stupňa, a to v zmysle ust. § 205 ods.2 písm. f/ O.s.p..

Žalobca zdôraznil, že nesúhlasí s tvrdením súdu, že jeho nesystematickom a zmätočnom konaní v súvislosti so zmenou zámeru použitia finančných prostriedkov, ktorá mala byť vykonaná bez náležitého zváženia akútnosti riešenia stavu telocvične, ktorú bolo v prvom rade potrebné zrekonštruovať a až následne uvažovať o nadstavbe. Žalobca, ktorý najskôr požiadal o dotáciu na rekonštrukciu strechy ZŠ P., podrobne opísal chronologický postup v súvislosti s požadovanou dotáciou s tým, že z racionálneho hľadiska považoval za nelogické vykonať v prvom rade rekonštrukciu strechy ZŠ P. a následne robiť zásahy do vykonaných rekonštrukčných prác nadstavbou budovy. Z uvedeného dôvodu požiadal o zmenu zámeru použitia peňažných prostriedkov z rekonštrukcie strechy na nadstavbu budovy a následne žalobca plánoval vykonať rekonštrukciu strechy na celej budove ZŠ P.. Z dôvodu nepredvídateľných okolností (bez ohľadu na akútnosť potreby rekonštrukcie strechy, či telocvične v čase požiadania zmeny účelu použitia finančných prostriedkov z rekonštrukcie na nadstavbu budovy) opäť požiadal o zmenu účelu použitia peňažných

prostriedkov, pretože rekonštrukčné práce sú nevyhnutné na ďalšie pokračovanie prác na nadstavbe a ich odloženie by ohrozilo výučbu a spôsobilo následne ďalšie náklady. Napriek tomu, že táto zmena mu nebola povolená, s ohľadom na akútnosť vzniknutého problému a na skutočnosť, že by mohla byť ohrozená výučba a s cieľom zachovať chod organizácie, žalobca použil poskytnuté finančné prostriedky na rekonštrukciu strechy nad telocvičňou a výmenu okien. Zdôraznil, že išlo o opravy, ktorých cieľom bolo odstránenie havarijného stavu. Žalobca uviedol, že jeho konaním nedošlo k žiadnemu zámernému použitiu peňažných prostriedkov na iný účel na aký boli určené, resp. k zneužitiu finančných prostriedkov, pričom správne orgány v danej veci mali prihliadať na účel použitia finančných prostriedkov, pretože ich použitím na rekonštrukciu budovy ZŠ P. sa zachoval jej chod a výučba v nej, a teda sa dosiahol aj hlavný účel poskytnutých finančných prostriedkov. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil a napadnuté rozhodnutie žalovaného, vrátane prvostupňového rozhodnutia zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Zároveň žiadal, aby mu boli priznané trovy konania, ktorých výšku v rámci odvolania písomne nešpecifikoval.

Žalovaný správny orgán vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach žaloby a v rozsahu odvolania žalobcu /§ 212 ods.1 O.s.p./, a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok nie je v súlade so zákonom. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods.2 vety prvej O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 29. júna 2010 (§ 156 ods.1 a ods.3 O.s.p.).

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb.

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia /§ 250i ods.1 O.s.p./.

Úlohou krajského súdu v predmetnej veci bolo postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, ktorým ako odvolací orgán potvrdil rozhodnutie Správy finančnej kontroly Bratislava č. I/119/210/2006 z 30. júna 2006, ktorým na základe zisteného porušenia finančnej disciplíny – porušenia § 10 ods.1 zákona NR SR č. 303/1995 Z.z., za ktoré podľa § 37 ods.3 zákona NR SR č. 523/2004 Z.z. žalobcovi podľa § 31 ods.9 zák.č. 523/2004 Z.z. uložila v súlade s § 31 ods.3 zák.č. 523/2004 Z.z. povinnosť :

- odvieť do štátneho rozpočtu Slovenskej republiky verejné finančné prostriedky použité v rozpore s určeným účelom vo výške 982 083 Sk v lehote do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia,
- zaplatiť penále vo výške 666 834 Sk v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia,
- dopočítať penále za obdobie od 10. mája 2006 vo výške 0,1% zo sumy, v ktorej došlo k porušeniu finančnej disciplíny, t.j. zo sumy 982 083 Sk do doby vrátenia finančných prostriedkov, najviac do výšky tejto sumy.

Z podkladov súdneho spisu, vrátane administratívneho spisu žalovaného správneho orgánu, vyplýva, že *skutkový stav medzi procesnými stranami sporný nebol*. Žalovaný správny orgán nepoprel existenciu havarijného stavu objektu školy, ktorú žalobca preukázal dokladovo aj fotodokumentačne, avšak zotrval na svojom stanovisku, že dotácia použitá na odstránenie havarijného stavu bola použitá v rozpore so stanoveným účelom.

Úlohou súdu bolo vyriešiť právnu otázku, či v posudzovanej veci bolo možné aplikovať *ustanovenie § 10 ods.7 zák.č. 303/1995 Z.z.*, v zmysle ktorého *rozpočtové prostriedky sa môžu používať len na určené účely a na krytie nevyhnutných potrieb a opatrení vyplývajúcich z osobitných predpisov. Rozpočtová organizácia a príspevková organizácia sú povinné pri používaní prostriedkov štátneho rozpočtu zachovávať maximálnu hospodárnosť a efektívnosť ich použitia. Rozpočtová organizácia a príspevková organizácia*

môžu používať peňažné prostriedky, s ktorými disponujú, len na účely, na ktoré sú určené a na krytie opatrení nevyhnutných na zabezpečenie nerušeného chodu organizácie.

Podľa názoru odvolacieho súdu v prípade žalobcu neboli splnené zákonné podmienky, za existencie ktorých by vznikla jeho zodpovednosť zakladajúca povinnosť vrátiť verejné finančné prostriedky do štátneho rozpočtu v zmysle § 31 ods.3 zák.č. 523/2004 Z.z., nakoľko nebolo preukázané použitie peňažných prostriedkov v rozpore s citovaným zákonným ustanovením § 10 ods.7 zák.č. 303/1995 Z.z.. Za stavu, keď žalobca použil peňažné prostriedky ktorými disponoval na odstránenie havarijného stavu, boli z jeho strany splnené zákonné podmienky pre tento postup. Ustanovenie § 10 ods.7 zák.č. 303/1995 Z.z. treba vykladať tak, že uvedený postup žalobcovi umožňuje, nakoľko v opačnom prípade by formulácia „*a na krytie opatrení nevyhnutných na zabezpečenie nerušeného chodu organizácie*“ bola zbytočná, keďže kumulatívne splnenie „*oboch podmienok*“ „*len na účely, na ktoré sú určené a na krytie opatrení nevyhnutných na zabezpečenie nerušeného chodu organizácie*“ by bolo prakticky vylúčené.

Odvolací súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že v posudzovanej veci bolo potrebné dôsledne skúmať účelovosť použitia verejných prostriedkov, a vec posúdiť komplexne vzhľadom na konkrétnu situáciu, ktorá nastala a nielen striktne administratívne. Vo veci bolo potrebné zaoberať sa tiež mierou technického zhodnotenia budovy školy pred vykonaním uhradených prác a po ich vykonaní. Odvolací súd sa v stotožnil s argumentáciou žalobcu, že správne orgány v tomto smere nevykonali žiadne dokazovanie a rozhodli bez riadneho zistenia skutočného stavu veci, a teda bez zadováženia objektívnych podkladov pre rozhodnutie.

S poukazom na horeuvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu v medziach žaloby nie je v súlade so zákonom.

Z týchto dôvodov odvolací súd zamietajúci prvostupňový rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom v zmysle § 250r O.s.p. je viazaný právnym názorom súdu.

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 250k ods.1 O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi ich náhradu z dôvodu ich nepreukázania nepriznal.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 29. júna 2010

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Dagmar Bartalská